

Sygn. akt V ACa 823/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Katarzyna Przybylska
Sędziowie:	SA Irma Kul SA Artur Lesiak (spr.)
Protokolant:	stażysta Anna Machajewska

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2014 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa D. E.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku (...) w B.

z dnia 20 września 2013 r. sygn. akt I C 32/13

I. oddala apelację;

II. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 823/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 września 2013 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił powództwo, nie obciążył powoda kosztami procesu i zasądził od Skarbu Państwa – (...) w B. na rzecz pełnomocnika powoda z urzędu kwotę 147,60 zł tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Zasadnicze motywy tego rozstrzygnięcia były następujące.

Po zdiagnozowaniu u powoda (...), zakwalifikowano go do zabiegu usunięcia (...). Z tego względu w dniu 13 października 2008 roku przyjęto go na oddział chirurgii szpitala (...) w B., gdzie poddano go (...). Po tym zabiegu (...) stwierdzono u niego nieszczelność (...) Konieczna była kolejna operacja (...) polegająca na (...) (...) oraz (...). Powód został wypisany ze szpitala w dniu 20 listopada 2008 roku.

W okresie od 2 listopada do 8 grudnia 2009 r. powód ponownie przebywał w szpitalu powyższej jednostki penitencjarnej, gdzie w dniu 19 listopada 2009 roku poddano go operacji (...).

Powód wniósł pierwotnie pozew w sprawie w dniu 24 sierpnia 2012 roku. Został on zarejestrowany pod sygnaturą I C (...). Ze względu na brak podpisu, zarządzeniem wezwano powoda do uzupełnienia w terminie 7 dni braków formalnych pozwu poprzez podpisanie go (nadesłanie podpisanego egzemplarza) - pod rygorem zwrotu pozwu.

Zarządzeniem z dnia 2 listopada 2012 roku Przewodniczący zwrócił pozew powodowi wskazując, iż co prawda powód w zakreślonym terminie nadesłał pismo zatytułowane „pozew”, jednakże pismo to nie było takiej samej treści, jak pismo pierwotne złożone do akt sprawy. Wobec tego zaistniały przesłanki do zastosowania art. 130 kpc.

Pozwany nie złożył zażalenia na powyższe zarządzenie, jedynie wystąpił z prośbą o fizyczny zwrot pozwu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedstawione przez strony dokumenty, których autentyczność nie budziła wątpliwości.

Sąd zważył, że podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia powoda okazał się zasadny w myśl art 442¹ § 1 kc, co musiało skutkować oddaleniem żądania pozwu.

Dla uznania, że rozpoczął się bieg trzyletniego przedawnienia niezbędne jest, aby poszkodowany dowiedział się zarówno o szkodzie, jak i o osobie odpowiedzialnej do jej naprawienia. Oba te elementy są traktowane przez ustawodawcę kumulatywnie. Przy czym rozpoczęcie biegu przedawnienia jest niezależne od świadomości uprawnionego co do przysługującego mu roszczenia i rozpoczyna bieg od chwili, w której przy zachowaniu należytej staranności powód mógł uzyskać informacje o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.05.2006 roku, I CSK 176/05, LEX nr 191138). Wiedza o szkodzie nie musi łączyć się z wiedzą o jej zakresie, czy też trwałości jej następstw (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.11.1971 roku, I CR 491/71, OSN 1972, Nr 5, poz. 95).

Powód wywodził swoje roszczenie z faktu przeprowadzenia operacji usunięcia (...), która w wyniku wystąpienia (...) wymagała reoperacji polegającej na (...) (...) i (...). W jego ocenie powyższy zabieg został przeprowadzony nieprawidłowo. Ponadto wskazał, że w wypisie ze szpitala zabrakło zalecenia odnośnie niemożności dźwigania przez niego ciężarów, co skutkowało wystąpieniem (...). Pierwszy pobyt powoda w szpitalu (...) w B. miał miejsce w okresie od 13 października do 20 listopada 2008 roku, natomiast kolejny - związany z operacją (...) - w okresie od 2 listopada do 8 grudnia 2009 roku. Zatem jeżeli chodzi o ewentualny błąd podczas pierwszej operacji skutkujący reoperacją, bieg przedawnienia roszczenia powoda rozpoczął się jeszcze w trakcie jego pobytu w szpitalu powyższej jednostki, względnie po wypisie, albowiem już wtedy D. E. miał wiedzę odnośnie szkody i osoby obowiązanej do jej naprawienia. Natomiast w przypadku (...), bieg trzyletniego terminu rozpoczął się najpóźniej z momentem wypisania go ze szpitala. Zarówno w pierwszym, jak i w drugim przypadku termin określony w art. 442⁽¹⁾ § 1 kc upłynął przed skutecznym wniesieniem niniejszego powództwa, co nastąpiło dopiero w dniu 19 grudnia 2012 roku.

Istotnie, powód wniósł powództwo w tej sprawie w dniu 24 sierpnia 2012 roku. Pismo to zostało zarejestrowane pod sygn. akt: I C (...). Jednakże nie uczynił on zadość wezwaniu do usunięcia braków formalnych złożonego pisma poprzez jego podpisanie (nadesłanie podpisanego egzemplarza), bowiem w wyznaczonym terminie przedłożył on podpisane pismo, które swoją treścią odbiegało od pierwotnie złożonego pozwu. Z tego względu Przewodniczący wydał zarządzenie o zwrocie pozwu. Dlatego też pozew ten nie wywołał żadnych skutków prawnych, co wprost wynika z art. 130 § 2 kpc. Konkludując, pismo to nie doprowadziło do przerwania biegu przedawnienia.

Nie ma racji powód wskazując, iż wniesione przez niego pismo w dniu 18 października 2012 roku było nowym pozwem, albowiem pismo to zostało przedłożone w wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego do usunięcia braków formalnych pierwotnego pozwu w sprawie I C (...). Świadczy o tym chociażby fakt wniesienia tego pisma w wyznaczonym

siedmiodniowym terminie po otrzymaniu wezwania. Co więcej, powód oznaczył ten dokument wskazując sygn. akt: I C (...). Zatem brak podstaw do stwierdzenia, że przedmiotowy dokument był nowym pozwem w sprawie.

Sąd Okręgowy uznał zatem, że roszczenie powoda jest przedawnione zgodnie z art. 442¹ § 1 kc, co nastąpiło najpóźniej z dniem 8 grudnia 2012 roku. Natomiast przedmiotowy pozew został wniesiony w dniu 19 grudnia 2012 roku.

Sąd Okręgowy nadmienił, że skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji jest zbędne (uchwała Sądu Najwyższego Izby Cywilnej z dnia 17.02.2006 r., III CZP 84/05, OSNC 2006, z. 7-8, poz. 114). Wobec tego Sąd I instancji, na skutek stwierdzenia upływu trzyletniego terminu przedawnienia, nie poddał ocenie żądania powoda pod kątem zaistnienia przesłanek z art. 415 kc, art. 444 § 2 kc i art. 445 § 1 kc.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 442¹ § 1 kc oddalił powództwo (punkt 1 wyroku).

Kierując się zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 kpc, w myśl której w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami, Sąd Okręgowy - biorąc pod uwagę trudną sytuację materialną powoda - odstąpił od zasady odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 kpc) i na podstawie wskazanego wyżej art. 102 kpc nie obciążył powoda kosztami procesu (punkt 2 wyroku).

Na mocy § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity - Dz. U. 2013 r., poz. 461) Sąd I instancji zasądził od Skarbu Państwa - (...) w B. na rzecz pełnomocnika procesowego ustanowionego dla powoda z urzędu - adwokata J. B. kwotę 147,60 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu (punkt 3 wyroku).

Powód w wywiedzonej apelacji zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego mającego wpływ na wynik sprawy, w szczególności art. 130§1 kpc, polegający na tym, że powód wezwany został zarządzeniem z dnia 3 października 2012 roku do uzupełnienia braku formalnego pozwu z daty 24 sierpnia 2012 roku przez jego podpisanie, a pozew ten zwrócono z zupełnie innej przyczyny, a mianowicie, z racji nadesłania przez powoda pisma zatytułowanego „pozew” o treści odbiegającej od pisma pierwotnego - co było okolicznością wadliwą procesowo,
2. wadliwe rozstrzygnięcie problemów faktycznych poprzez przyjęcie, że nadesłane przez powoda w dniu 18 października 2012 roku pismo zatytułowane "pozew", w konsekwencji wezwania go do usunięcia braków formalnych pozwu z dnia 24 sierpnia 2012 roku, nie zostało potraktowane przez Sąd I Instancji, jako nowy pozew w sprawie, a w konsekwencji,
3. niewłaściwe rozstrzygnięcie problemów prawnych poprzez przyjęcie, że roszczenie powoda uległo trzyletniemu przedawnieniu przewidzianemu w art. 442 § 1 kc, skoro za miarodajne dla sprawy przyjęto pismo powoda z daty 24 grudnia 2012 roku, a nie wymienione wyżej pismo u dnia 18 października 2012 roku,
4. nieważność postępowania z powodu pozbawienia powoda możliwości obrony swych praw /art. 379 pkt 5 kpc/, skoro Sąd wzywając powoda do uzupełnienia braku formalnego pozwu z dnia 24 sierpnia 2012 roku, pominął tą okoliczność, że z przyczyn faktycznych, a mianowicie osadzenia powoda w zakładzie karnym, zakreślony siedmiodniowy termin, nie był możliwy dla zadośćuczynienia wezwania, a zważywszy na czynnik czasu, przedłużające się postępowanie i możliwość nastąpienia przedawnienia roszczenia, mogło to doprowadzić do utraty możliwości dochodzenia słusznych praw.

Wskazując na powyższe podstawy skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu.

Odnosząc się co się do pkt 3 wyroku, dotyczącego kwestii kosztów zastępstwa adwokackiego, to skarżący rozstrzygnięciu temu zarzucił:

-naruszenie prawa, przez wadliwą interpretację § 11 ust. 1 pkt 25 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, przez przyjęcie, że roszczenie powoda ma charakter żądania zadośćuczynienia pozostającego w związku z warunkami odbywania kary pozbawienia wolności, podczas gdy żądanie pozwu nie było związane z tymi warunkami, skoro jego podstawą jest szkoda poniesiona przez powoda wskutek błędu w sztuce lekarskiej w czasie hospitalizacji - co uzasadnia zastosowanie stawki wynagrodzeniowej przewidzianej w § 6 pkt 7 tegoż Rozporządzenia.

Wskazując na tą podstawę powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia o kosztach i zasądzenie od Skarbu Państwa - (...) w B. na rzecz pełnomocnika powoda, dalszej kwoty 8.708,40 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, względnie, o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy w tej mierze Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – (...) według norm przepisanych w podwójnej wysokości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny, będąc jako instancja merytoryczna obowiązany poczynić własne ustalenia faktyczne i ocenić je samodzielnie z punktu widzenia prawa materialnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2000 roku, III CKN 812/98, OSNC z 2000 r., Nr 10, poz. 193), po dokonaniu własnej oceny materiału dowodowego, uznał ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji za prawidłowe i w konsekwencji przyjął je za własne, co czyni zbędnym ich obecne ponowne przedstawianie.

W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę na okoliczność, że zarzuty apelacji w przeważającej mierze sprowadzają się do kwestionowania prawidłowości czynności sądu podejmowanych w sprawie I C (...). W tym kontekście podkreślenia wymaga, że w ocenie Sądu Apelacyjnego nie mogą stać się przyczyną zmiany czy uchylenia wyroku w sprawie I C 32/13 ewentualne wadliwości związane z naruszeniem przepisów postępowania w innym postępowaniu. Zarządzenie o zwrocie pozwu w sprawie prowadzonej pod syg. akt I C (...) uprawomocniło się i obecnie, w niniejszym postępowaniu, nie jest dopuszczalne podnoszenie zarzutów dotyczących prawidłowości tego zarządzenia, czy też zasadności poszczególnych czynności procesowych podejmowanych przez sąd przed jego wydaniem. Kontrolą instancyjną Sądu Apelacyjnego objęte jest postępowanie sądu w sprawie I C 32/13 i jedynie naruszenia dotyczące tego postępowania mogłyby stać się przyczyną uwzględnienia apelacji.

Co więcej, nawet przy przyjęciu, że w niniejszej sprawie przedmiotem rozpoznania mogą być także zarzuty dotyczące naruszenia przepisów postępowania w sprawie I C (...) – co w ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest uzasadnione - to i tak zarzuty podnoszone przez skarżącego w tym przedmiocie nie mogą okazać się zasadne.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu nieważności postępowania. W ocenie skarżącego został on pozbawiony możliwości ochrony swoich praw z tego względu, że Sąd w sprawie I C (...) wezwał powoda do uzupełnienia braku formalnego pozwu z dnia 24 sierpnia 2012 roku pomijając okoliczność, że ze względu na osadzenie powoda w zakładzie karnym wykonanie zobowiązania w określonym siedmiodniowym termin nie było możliwe, a zważywszy

na czynnik czasu, przedłużające się postępowanie i możliwość nastąpienia przedawnienia, mogło to doprowadzić do utraty możliwości dochodzenia słusznych praw. W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z definicją przyjmowaną w orzecznictwie Sądu Najwyższego pozbawienie strony możliwości obrony swych praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 kpc zachodzi wówczas, gdy z powodu uchybienia przez sąd przepisom postępowania strona wbrew swojej woli została faktycznie pozbawiona możliwości działania w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutków tego uchybienia nie można było usunąć przed wydaniem orzeczenia w danej instancji. W niniejszej sprawie nie istnieją żadne okoliczności, które mogłyby uzasadniać przyjęcie, że powód został pozbawiony możliwości obrony swoich praw w powyższym rozumieniu. W szczególności okoliczności takiej nie może stanowić zbyt krótki, zdaniem skarżącego, termin na uzupełnienie braków formalnych pozwu w sprawie I C (...).

Podkreślenia wymaga, że dla wszystkich podmiotów inicjujących postępowanie przed sądem ustawodawca przewidział takie same wymogi formalne, jakim powinien odpowiadać pozew, nie różnicując tych wymagań w zależności od osoby, która pozew wnosi, czy też jej sytuacji osobistej, nie statuując w tym zakresie żadnych wyjątków. Zgodnie z art. 187 kpc pozew powinien czynić zadość wymogom przewidzianym dla pisma procesowego, a nadto powinien zawierać dokładnie określone żądanie, w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna, przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu. Zgodnie z art. 126 par 1 pkt 4 kpc jednym z wymogów formalnych przewidzianych dla każdego pisma procesowego jest podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. Jednakowo dla wszystkich podmiotów określono także procedurę uzupełniania braków formalnych pism procesowych. Stosownie do art. 130 kpc jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania wymogów formalnych, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrotu pisma, do poprawienia lub uzupełnienia go w terminie tygodniowym. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Brak wobec tego podstaw do odmiennego, uprzywilejowanego traktowania powoda w kwestii wymogów formalnych pozwu i sposobu ich uzupełnienia z tego względu, że odbywa karę pozbawienia wolności. W związku z tym zarządzenie przewodniczącego w sprawie I C (...) o zwrocie pozwu należy uznać za zasadne. Na marginesie wskazać można, że skoro powód uważał, że nie jest w stanie w sposób należyty bronić swoich interesów ze względu na odbywanie kary pozbawienia wolności, powinien był złożyć w sprawie I C (...) wniosek o udzielenie mu pomocy prawnej z urzędu, czego zaniechał. Ponadto, przepisy przewidują możliwość przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, w razie zaistnienia okoliczności niezależnych od strony, które uniemożliwiają wykonanie czynności w terminie. Powód także nie skorzystał z tej instytucji. Odnosząc się zaś do tej części zarzutu, w której skarżący podnosi, iż wskutek zwrotu pozwu w sprawie I C (...) doszło do przedawnienia roszczenia, co spowodowało utratę przez powoda możliwości obrony praw, stwierdzić należy, że to do strony należy dbanie o własne interesy, baczenie, aby wskutek wadliwych, nieskutecznych czynności procesowych nie doszło do przedawnienia roszczenia. Brak podstaw, aby sąd kontrolując braki formalne pozwu i wzywając do ich uzupełnienia w sposób odmienny, uprzywilejowany traktował strony, których roszczenie może się na skutek zwrotu pozwu przedawnić.

Nie może okazać się skuteczny także zarzut dotyczący naruszenia art. 130 par. 1 kpc które miało polegać na tym, że w sprawie I C (...) pozew został zwrócony ze względu na inny brak formalny, niż ten, do którego uzupełnienia wzywany był powód. Tak jak wskazano już wyżej, w ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszym postępowaniu skarżący nie może podnosić zarzutów dotyczących naruszenia przepisów postępowania w sprawie I C (...). Zarządzenie o zwrocie pozwu uprawomocniło się, nie zaskarżone przez powoda. Powód utracił możliwość kwestionowania jego prawidłowości, rezygnując z wniesienia w stosownym terminie zażalenia. Natomiast nawet przy przyjęciu, że zarządzenie to mogłoby być przedmiotem kontroli instancyjnej w niniejszym postępowaniu, należy ocenić je jako zasadne. Zarządzeniem z dnia 3 października 2012 r. wydanym w sprawie I C (...) powód został wezwany do uzupełnienia braku formalnego pozwu z dnia 24 sierpnia 2012 r. poprzez jego podpisanie. Bezsporne jest, że powód nie uzupełnił braku formalnego pozwu w wyznaczonym terminie. Nie nadesłał podpisanego egzemplarza pozwu, lecz pismo co prawda zatytułowane „pозew”, lecz o odmiennej treści niż pozew z dnia 24 sierpnia 2012 r. W związku z tym, zgodnie z art. 130 par. 2 kpc należało zwrócić pozew, co uczynił przewodniczący zarządzeniem z dnia 2 listopada 2012 r.

Podobnie należy ocenić zarzut dotyczący nie potraktowania pisma z dnia 18 października 2012 r., datowanego na dzień 12 października 2012 r., w sprawie I C (...) jako nowego pozwu. Zauważyć trzeba, że powód nie wnosił o nadanie biegu temu pismu. W treści pisma wskazał natomiast sygnaturę akt I C (...), ponadto pismo to złożył w terminie wynikającym z zarządzenia przewodniczącego z dnia 3 października 2012 r. Powyższe wskazuje na to, że rzeczywistą intencją powoda było złożenie tego pisma jako uzupełnienie na wezwanie braków formalnych pozwu wniesionego w tej sprawie. Gdyby było inaczej, powód nie wnosiłby ponownie pozwu, zwróconego mu w dniu 13 stycznia 2012 r. Tymczasem powód zwrócony faktycznie pozew złożył ponownie w dniu 19 grudnia 2012 r., a sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą I C 32/13. Przedmiotem rozpoznania objęty jest zatem pozew wniesiony w dniu 19 grudnia 2012 r., nie zaś pismo znajdujące się w aktach I C (...) z datowane na dzień 12.10.2012 r. Zauważyć wypada, że powód nie mógłby wnosić pozwu w dniu 19 grudnia 2012 r., gdyby uważał, że pismo datowane na dzień 12.10.2012 r. stanowi nowy pozew. W takim bowiem wypadku powód w tej samej sprawie wniósłby dwa pozwy o różnej treści i odmiennych żądaniach. Nie można zakładać takiego nieracjonalnego zachowania powoda.

W konsekwencji nie można ocenić jako zasadnego zarzutu, zgodnie z którym Sąd I instancji niewłaściwie rozstrzygnął problemy prawne przez przyjęcie, że roszczenie powoda uległo trzyletniemu przedawnieniu. Miarodajne dla określenia momentu wytoczenia powództwa jest pismo powoda z dnia 19 grudnia 2012 roku, które był podstawą wszczęcia postępowania I C 32/13. W związku z tym, Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko (...), że roszczenie dochodzone przez powoda przedawniło się stosownie do treści art. 442⁽¹⁾ § 1 kc, co wobec podniesienia przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia skutkowało koniecznością oddalenia powództwa.

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie także w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o wynagrodzeniu adwokata reprezentującego powoda z urzędu. Na wstępie wymaga wyjaśnienia, że rozstrzygnięcie o kosztach wynagrodzenia przyznanego pełnomocnikowi w punkcie 3 zaskarżonego wyroku, podlegało rozpoznaniu w ramach wywiezionej od tego orzeczenia apelacji. Wniesienie apelacji niweczy bowiem dopuszczalność zażalenia na postanowienie o kosztach zawarte w wyroku. Podobne stanowisko zajął także Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 kwietnia 2013 r., III CZP 15/13: „Na zawarte w wyroku postanowienie o kosztach procesu stronie nie przysługują dwa środki zaskarżenia: apelacja od całego wyroku i zażalenie na postanowienie o kosztach. Ma ona możliwość wniesienia albo apelacji od całego wyroku albo zażalenia na postanowienie o kosztach. Wniesienie apelacji niweczy dopuszczalność zażalenia na postanowienie o kosztach procesu zawarte w wyroku i to niezależnie od kolejności wniesienia każdego z tych środków odwoławczych”.

Przechodząc do oceny zarzutów apelacji odnoszących się do wysokości przyznanego pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenia, należy zgodzić się co do zasady z argumentacją skarżącego, że Sąd I instancji ustalając wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi błędnie zastosował par. 11 ust. 1 pkt 25 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokata oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Zgodnie z powołanym przepisem, w sprawach o odszkodowanie lub o zadośćuczynienie związane z warunkami wykonywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania stawka minimalna wynosi 120 zł. Sąd Apelacyjny podziela pogląd skarżącego, że przedmiotem sprawy nie było zadośćuczynienie związane z warunkami kary pozbawienia wolności. Jako „warunki pozbawienia kary wolności” należy traktować całokształt warunków życia skazanych związanych z funkcjonowaniem zakładów karnych i służby więziennej, takich jak zaludnienie cel, wyżywienie, warunki sanitarne, dostęp do środków higieny osobistej. Tymczasem w niniejszym postępowaniu powód wywodził swoje roszczenia z faktu niewłaściwego przeprowadzenia zabiegu operacyjnego oraz braku poinformowania go przez lekarzy o zakazie dzwigniania ciężkich przedmiotów, co miało skutkować powstaniem przepukliny. W konsekwencji należało zastosować stawkę wynagrodzenia wymienioną w par. 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. - 7.200 zł, powiększoną o stawkę VAT.

Jednakże wskazać trzeba, że pełnomocnik powoda, pomimo złożenia wniosku o przyznanie na jego rzecz wynagrodzenia, nie złożył stosownego oświadczenia, że koszty te nie zostały zapłacone w całości lub w części. Stosownie do par. 20 cytowanego wyżej Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, wniosek o przyznanie kosztów

nieopłaconej pomocy prawnej powinien zawierać takie oświadczenie. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z 14 października 1998 r., II CKN 687/98 (LexPolonica nr 334107), które Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w całości podziela, wniosek adwokata lub radcy prawnego o zasądzenie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, niezawierający oświadczenia, że żądane koszty nie zostały zapłacone w całości lub w części, podlega oddaleniu jako nieuzasadniony.

Mając na uwadze powyższe należało uznać, że apelacja w zakresie, w jakim kwestionuje wysokość przyznanego wynagrodzenia, także nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 385 kpc sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna, co znalazło odzwierciedlenie w pkt I wyroku.

W pkt II Sąd orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego art. 102 kpc, zgodnie z którym, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Za przyjęcie w niniejszej sprawie zasady słuszności, oprócz sytuacji życiowej i majątkowej powoda, która była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych, przemawia także okoliczność, że powód mógł być subiektywnie przekonany o zasadności swojego roszczenia, które jednak ze względu na upływ terminu nie może być przez niego dochodzone na drodze sądowej (zob. wyrok SN z dnia 20 grudnia 1979 r., III PR 78/79, OSP 1980, z. 11, poz. 196).

Sąd nie orzekał o przyznaniu pełnomocnikowi powoda działającemu z urzędu wynagrodzenia od Skarbu Państwa za postępowanie przed sądem II instancji, ze względu na brak wniosku pełnomocnika w tym przedmiocie.